

**UCHWAŁA NR XLIX/382/2023
RADY GMINY PCIM**

z dnia 11 grudnia 2023 r.

**w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie
Pcim na 2024 rok.**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 08 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz.40 z późn. zm.) i art.4¹ ust.1-2 i art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023r. poz.2151 z późn. zm.) art.10 ust. 1-2b ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023r poz.1939 z późn. zm.) - Rada Gminy Pcim uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkomanii w Gminie Pcim na rok 2024 w brzmieniu załącznika nr 1 do Uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr XLI/308/2022 Rady Gminy Pcim z dnia 30 grudnia 2022r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Pcim na 2023 rok.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Pcim.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

Przewodniczący Rady
Gminy Pcim

dr Piotr Sadowski

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
w Gminie Pcim na rok 2024**

Rozdział 1.

1. Podstawa prawna Gminnego Programu

1. Art.18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023r. poz.40 z późn. zm.);

2. art.4¹ ust. 1-2 i art. 18² ustawy z dnia 26 październik 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023r. poz.2151 z późn. zm.);

3. art.10 ust. 1-2b ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023r. poz.1939 z późn. zm.);

4. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025, przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r.;

5. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, przyjęty Uchwałą Rady Ministrów;

6. Rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania Gminnych Programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

2. Realizatorzy

Program będzie realizowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pcimiu (zwaną dalej także GKRPA).

3. Cel główny programu

Ograniczenie rozmiaru szkód związanych z nadużywaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież. Działania zapobiegawcze i prewencyjne w celu zmniejszenia skutków negatywnych zjawisk społecznych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców oraz prowadzenie działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

4. Cele szczegółowe

1. Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie uzyskania pomocy w przypadku występowania problemu nadużywania alkoholu, narkotyków i przemocy w rodzinie

2. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych;

3. promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz podejmowanie działań na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych na poziomie lokalnym;

4. udzielanie osobom uzależnionym i członkom ich rodzin pomocy psychologicznej i prawnej;

5. wspieranie działań promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu wolnego przez rodziny dzieci i młodzież oraz promowanie zdrowego stylu życia;

6. zwiększenie skuteczności egzekwowania prawa zakazującego sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim;

7. akceptacja społeczna dla działań zmierzających do ograniczania spożywania alkoholu;

8. współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami i osobami fizycznymi mająca na celu rozwiązywanie problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie, a także w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień;

9. zapobieganie wykluczeniu społecznemu poprzez wzmacnianie motywacji do aktywności w życiu społecznym.

5. Zadania:

1. Kontynuacja działalności punktu konsultacyjno-informacyjnego dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin.

2. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3. Wspieranie grup samopomocowych wzajemnej pomocy.

4. Współpraca z ośrodkami terapii dla uzależnionych, poradnią dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

Rozdział 2.

Zadania własne gminy i ich realizacja

Zadanie 1

Prowadzenie profilaktyki, działalności informacyjnej i edukacyjnej

1. Realizacja w szkołach programów profilaktycznych dotyczących spożywania alkoholu, narkotyków, substancji psychoaktywnych, a także zapobiegających uzależnieniom behawioralnym dla nauczycieli, rodziców i dzieci.

2. Wspieranie działań profilaktycznych szkół, fundowanie nagród w organizowanych przez szkoły konkursach terapeutycznych, plastycznych na tematy związane z profilaktyką uzależnień.

3. Organizowanie i współorganizowanie imprez turystycznych, plenerowych i sportowych oraz wycieczek promujących zdrowy styl życia zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży szkolnej.

4. Realizacja zorganizowanych zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin w świetlicach, klubach, placówkach oświatowych oraz innych środowiskach młodzieżowych.

5. Edukacja rodziców i nauczycieli w zakresie pomocy młodzieży w utrzymywaniu abstynencji.

6. Współpraca z Parafialnym Duszpasterstwem, Sądem Rodzinnym i Nieletnich oraz Prokuratorem, Policją, Służbą Zdrowia, Pedagogiem Szkolnym, poprzez wspólne analizy środowiskowe, szkolenia i warsztaty.

7. Ograniczenie dostępności do alkoholu osobom nieletnim (szkolenia sprzedawców „tajny klient”).

8. Szkolenia osób włączających się w realizację zadań gminnego Programu.

9. Prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych związanych z zagrożeniem nietrzeźwości kierowców na drogach, szkodliwości używania narkotyków i substancji psychoaktywnych, a także przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

10. Współpraca i wspomaganie poradni, instytucji, zakładów pracy, parafii mających w zakresie zainteresowania sprawy dotyczące profilaktyki alkoholowej. Leczenie osób uzależnionych i współuzależnionych.

11. Współpraca z Izbą Wyrzeźwień z w zakresie realizacji zadań:

- informowanie osób opuszczających Izbę Wyrzeźwień o szkodliwości nadużywania alkoholu,
- nakłanianie osób uzależnionych od alkoholu do poddania się leczeniu.

12. Podnoszenie kwalifikacji członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach oraz związane z tym koszty udziału i dojazdu.

13. Prowadzenie działalności informacyjno – edukacyjnej służącej upowszechnianiu informacji na temat możliwości uzyskania pomocy na terenie gminy (strona internetowa, dyżury).

14. Wykonywanie i zakup materiałów profilaktycznych: prasa, książki specjalistyczne, broszury, plakaty, ulotki nagrody w konkursach i zawodach oraz inne materiały informacyjne, edukacyjne i promocyjne.

15. Diagnozowanie i monitorowanie problemów uzależnień.

Zadanie 2

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących pomocą w rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie, a także w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień

1. Zakup wyposażenia, sprzętu i materiałów do pomieszczeń szkolnych i przedszkolnych, świetlic szkolnych i środowiskowych, gdzie prowadzone są zajęcia profilaktyczne.
2. Zakup materiałów i wyposażenia do lokalu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pcimiu.
3. Dofinansowanie remontu i adaptacji budynku w celu dostosowania warunków materialnych i lokalowych do prowadzenia terapii w tym zapewnienie odpowiedniej ilości pomieszczeń dla prowadzenia terapii indywidualnej lub grupowej z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych.
4. Organizowanie pozalekcyjnych zajęć opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z grup ryzyka, zwłaszcza dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
5. Organizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych jako uzupełnienie zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży uczestniczących w Szkolnym Programie Profilaktyki, szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie udzielania pierwszej pomocy.
6. Organizowanie pozalekcyjnych zajęć dla dzieci i młodzieży w świetlicach środowiskowych prowadzonych przez filie GOKiS w Pcimiu i kapelmistrza orkiestry dętej w Trzebuni oraz klubów sportowych działających na terenie gminy na podstawie opracowanego programu profilaktycznego.
7. Organizacja pozalekcyjnych zajęć dla dzieci i młodzieży z Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej poprzez szkolenia, zajęcia, warsztaty i wyjazdy szkoleniowe mających na celu przeciwdziałaniu alkoholizmowi, narkomanii i uzależnieniom behawioralnym, a także pokazaniu stylu życia bez uzależnień.
8. Organizowanie szkoleń i zajęć profilaktycznych dla osób biorących udział w spotkaniach klubu seniora, Stowarzyszenia Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Nadzieja” mających na celu pokazanie zdrowego stylu życia bez uzależnień i zapobiegnięciu wkluczeniom społecznym.
9. Zakup materiałów informacyjnych służących profilaktyce przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i uzależnieniom behawioralnym.
10. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych na terenie gminy Pcim.

11. Monitorowanie skali problemów uzależnień w gminie poprzez prowadzenie badań i sondaży, lokalnych diagnoz i ekspertyz samodzielnie lub zlecając je profesjonalnym instytucjom pozwalającym ocenić aktualny stan problemów alkoholowych, z narkotykami i uzależnieniami behawioralnymi na różnych płaszczyznach np. picie młodzieży, leczenie odwykowe, przeciwdziałanie przemocy, zmiany na rynku napojów alkoholowych marketing alkoholowy, reklama, promocja, sponsoring itp., a także ewaluacja prowadzonych działań profilaktycznych, publikowanie wyników tych badań w środowisku lokalnym oraz związanych z tym działań profilaktycznych i naprawczych.

12. Współpraca z oddziałami odwykowymi, z których korzystają mieszkańcy gminy.

13. Promowanie działań gminy na forum regionalnym związanym z profilaktyką przeciwdziałania uzależnieniom.

14. Doskonalenie metod interwencji w sytuacji przemocy w rodzinie w ramach Procedury „Niebieska Karta”.

15. Finansowanie opinii biegłych sądowych tj. lekarza i psychologa w przedmiocie uzależnienia.

Zadanie 3

Udzielanie rodzinom z problemem alkoholowym, narkomanii lub używających substancje psychoaktywne, a także dotkniętych przemocą w rodzinie pomocy prawnej, pedagogiczno-psychologicznej i socjalnej.

1. Zorganizowanie poradnictwa pedagogiczno – psychologicznego i prawnego.
2. Pomoc w skierowaniu do odpowiednich ośrodków pomocy rodzinie.
3. Prowadzenie działań zmierzających do poddania się leczeniu
 - przeprowadzanie rozmów z osobami nadużywającymi alkohol i narkotyki,
 - motywowanie ich do leczenia, wskazywanie specjalistów, poradni,
 - przeprowadzanie wywiadów środowiskowych,
 - kierowanie na badania do lekarza biegłego i psychologa,
 - występowanie z wnioskami do Sądu o wszczęcie postępowania w sprawach zastosowania obowiązku poddania się leczeniu.
4. Organizowanie wakacyjnego i zimowego wypoczynku w kraju i za granicą dzieciom z rodzin zagrożonych uzależnieniami alkoholowymi, narkomania i behawioralnymi.
5. Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób i członków rodzin dotkniętych problemem uzależnień i przemocą w rodzinie.

6. Zatrudnianie osób (umowa – zlecenie) - do prowadzenia punktu konsultacyjnego (psycholog, psychoterapeuta, interwent kryzysowy).

7. Współpraca interdyscyplinarna GKRPA z Policją, GOPS, oraz poradnią psychologiczno - pedagogiczną.

8. Uczestnictwo przedstawiciela GKRPA w powołanym zespole interdyscyplinarnym do spraw przemocy w rodzinie.

9. Dofinansowanie działań realizowanych przez zespół interdyscyplinarny.

10. Współorganizowanie Dnia Dziecka z elementami profilaktyki dla dzieci.

11. Edukacja zdrowotna:

- prowadzenie działań informacyjno - edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu i narkotyków dla konsumentów i otoczenia,
- prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu i spożywania narkotyków przez dzieci i młodzież,
- upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach w szczególności z problemem alkoholowym,
- upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu i spożywania narkotyków przez kobiety w ciąży.

Zadanie 4

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

1. Podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych w stosunku do podmiotów handlujących alkoholem w zakresie:

- zgodności prowadzonej sprzedaży z aktualnymi zezwoleniami,
- przestrzegania warunków zasad sprzedaży określonych w uchwałach Rady Gminy,
- przestrzegania przepisów Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

2. Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z Uchwałami Rady Gminy i obowiązującymi przepisami:

- w sprawie zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,

- w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży i poza miejscem sprzedaży.

Opinia wydawana jest w formie postanowienia podpisanego przez członków GKRPA biorących udział w posiedzeniu.

3. Współpraca z Policją w zakresie kontroli przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

4. Występowanie przed sądem w roli oskarżyciela publicznego.

Rozdział 3.

Zasady finansowania programu i wynagradzanie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pcimiu

1. Źródłem finansowania programu są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

2. Wynagradzanie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pcimiu za udział w pracy i posiedzeniach:

- Przewodniczący Komisji - 1200 zł brutto miesięcznie,
- Członek Komisji - 900 zł brutto miesięcznie.

3. Członkowi komisji należy się zwrot kosztów podróży za dojazd na szkolenia i konferencje podnoszące kwalifikacje w dziedzinie profilaktyki uzależnień oraz przemocy w rodzinie i środowisku szkolnym, na zasadach określonych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej.

4. Źródłem finansowania działań podejmowanych w związku z realizacją zadań Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii na rok 2024 są dochody własne gminy, w tym uzyskane z wpływów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. Określa je preliminarz wydatków opracowany na dany rok, zgodny z budżetem.

5. Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii na 2024r. ma charakter ramowy i może ulec zmianom w trakcie realizacji w przypadku nowelizacji przepisów Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Rozdział 4.

Jednostka realizująca program:

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pcimiu

Postanowienia końcowe

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Pcim na 2024r. winien być przyjęty uchwałą Rady Gminy Pcim.

Niniejszy Program jak i zadania będą realizowane do 31 grudnia 2024r.

Przewodniczący Rady
Gminy Pcim

dr Piotr Sadowski

UZASADNIENIE

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023r. poz.2151 z późn. zm.).

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkomanii na rok 2024, określa kierunek w zakresie profilaktyki uzależnień. Cele i zadania zawarte w Programie oparte są na diagnozie problemów alkoholowych i narkotykowych na terenie Gminy Pcim. Program ma za zadanie minimalizowanie szkód społecznych spowodowanych spożyciem alkoholu i narkotyków, a także zapobieganie ich skutkom. Spożywanie alkoholu, narkotyków, a także substancji psychoaktywnych stwarza zagrożenie dla zdrowia i życia człowieka i prowadzi do uzależnienia. Alkoholizm, narkomania i uzależnienia behawioralne są jednymi z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych.

Prace nad projektem Programu odbywały się w oparciu o doświadczenie zebrane podczas realizacji wcześniejszych Programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii, przy współpracy dotychczasowych realizatorów w/w programów.

Przewodniczący Rady Gminy Pcim

dr Piotr Sadowski